

### Uitdagingen en visie

#### Een veilig en welvarend Vlaanderen

De rode draad doorheen dit regeerakkoord is dat **Vlaanderen een deelstaat is met rechten én plichten**. We dragen de rechtsstaat hoog in het vaandel. De regels ervan garanderen de vrijheid van elk van ons. Door de regels te handhaven beschermt de overheid al haar burgers. Wij verwachten dan ook dat iedereen zich aan de regels houdt. Als dit niet gebeurt, moet de overheid tussenkomen. Een onderscheidend kenmerk van een overheid die veel belang hecht aan goed bestuur, is een overheid die van slagkrachtig optreden een kerntaak maakt. Dit vertaalt zich in enerzijds duidelijke wetgeving die toepasbaar en afdwingbaar is en anderzijds in een effectieve en efficiënte handhaving. Bij inbreuken op Vlaamse regelgeving moeten bestuurlijke handhaving en strafrechtelijk beleid dan ook veel meer dan vandaag aanvullend aan elkaar worden ingezet, zodat iedere inbreuk een aangepaste reactie krijgt.

Vlaanderen heeft tal van **bevoegdheden inzake justitie, handhaving en bestuursrechtspraak**. We bundelen deze bevoegdheden en kiezen ervoor deze coherent, effectief en efficiënt te gebruiken.

We werken binnen de Vlaamse bevoegdheden mee aan een gemeenschapsgerichte justitie die vertrekt van een snelle, kordate en consequente opvolging van diegenen die de regels overtreden. We focussen daarbij op responsabilisering en het beperken van recidive. We doen dat door een nauwere opvolging en door het aanbieden van aangepaste mogelijkheden tot re-integratie.

De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving waakt over de samenhang van de Vlaamse justitiële bevoegdheden met de bestuurlijke handhaving. Hij heeft bijgevolg de coördinerende rol m.b.t. de stroomlijning van de bestuurlijke handhavingsprocedures en het handhavingsbeleid.

Ook de Vlaamse bestuursrechtscolleges, die administratief ressorteren onder de Dienst voor de Bestuursrechtcolleges (DBRC), vormen een belangrijke hoeksteen van onze Vlaamse rechtsstaat. De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving zorgt ervoor dat de

organisatie van en de procedures voor deze bestuursrechtscolleges verder worden geprofessionaliseerd.

De Vlaamse bevoegdheden inzake Justitie en Handhaving zitten vandaag versnipperd. Dit bemoeilijkt de geïntegreerde aanpak van misdrijven en inbreuken. We maken een einde aan deze versnippering. Het justitiebeleid wordt een aparte Vlaamse bevoegdheid met minstens de volgende aspecten:

- het jeugddelinquentierecht,
- de coördinatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden,
- de justitiehuisen, en het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET),
- de juridische eerstelijnsbijstand,
- de opvolging en rapportering van mensenrechtenverdragen,
- het positief injunctierecht,
- de coördinatie van het strafrechtelijk en veiligheidsbeleid binnen de Vlaamse bevoegdheden,
- de coördinatie van de Vlaamse bijdrage aan de (totstandkoming van de) nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid en de opvolging ervan, alsook de eventuele bijdrage aan federale actieplannen en de opvolging daarvan,
- de bestuurlijke bestrijding van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit,
- de implementatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving en een stroomlijning van de handhaving,
- de ondersteuning van lokale besturen bij de handhaving van Vlaamse decreten,
- de gecoördineerde uitwisseling van gegevens met federale inlichtingen- en veiligheidsdiensten,
- het optimaliseren van de Dienst Vlaamse Bestuursrechtscolleges, en
- het verbeteren van de Vlaamse bestuursrechtspraakregels.

Hiermee brengen we onder meer de bevoegdheden die door de zesde staatshervorming overgedragen werden, samen. Om de Vlaamse bevoegdheden inzake justitie en handhaving coherent aan te sturen is een nauwe samenwerking met de verschillende betrokken vakministers noodzakelijk.

## **1. Dankzij een krachtdadige Vlaamse justitie**

## *Implementatie van het Decreet Jeugddelinquentie*

De 6<sup>de</sup> staatshervorming maakte Vlaanderen bevoegd voor het bepalen van de aard van de maatregelen voor minderjarigen die delicten plegen, de spelregels inzake de vroegere federale gesloten jeugdinstellingen en de uithandengeving. Het decreet m.b.t. het jeugddelinquentierecht is de Vlaamse invulling van deze bevoegdheden. Centraal staat de verantwoordelijkheid van de jongere. We houden rekening met de ernst van de feiten en de maturiteit van de jongere en versterken de rol van de opvoedingsverantwoordelijken. De basisgedachte is dat de minderjarige pleger van een jeugddelict geresponsabiliseerd wordt en zelf oplossingen aanreikt voor het herstellen van de veroorzaakte schade. Het slachtoffer krijgt hierbij een prominente plaats. Tot slot leggen we de nadruk op het versterken van de ouderlijke verantwoordelijkheid.

- De minister bevoegd voor Welzijn staat in voor de financiering, erkenning en toezicht op de private en publieke organisaties die het **aanbod** in het kader van Integrale Jeugdhulp en het jeugddelinquentierecht organiseren.
- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving zal mee toezien op de realisatie van de benodigde capaciteit in het kader van het decreet Jeugddelinquentierecht, alsook de uitvoering van de andere maatregelen bewaken. De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving organiseert o.m. de **elektronische monitoring** zoals voorzien in het decreet op jeugddelinquentie en zal ook een **interventiedatabank** creëren die toelaat om de effectiviteit van opgelegde maatregelen te meten, **longitudinale studies** uit te voeren en de nodige beleidsconclusies hieraan vast te knopen. Om over de nodige data te beschikken is de medewerking van de federale overheid en lokale overheid onontbeerlijk.
- De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving neemt bijkomende acties in het kader van **minderjarige veelplegers**. Hij dringt bij de opmaak van de nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid aan op de systematische opvolging van deze doelgroep. Door innovatie, bijsturing van interventies en samenwerking tussen welzijn, politionele diensten en justitiële actoren dringen we de hoge recidivegraad terug en pakken we het gevoel van straffeloosheid aan.
- Wanneer er sprake is van delinquent gedrag, mede als gevolg van een verontrustende thuissituatie, voorzien we in een **integrale ketenaanpak** in overleg met de bevoegde instanties. We werken aan casusoverleg waarbij de deelnemers gegevens met elkaar kunnen delen ondanks hun beroepsgeheim, teneinde tot een gezamenlijke en integrale aanpak te komen die reeds succesvol wordt toegepast in enkele steden. Op die manier kan een globaal beeld van de minderjarige worden gevormd door het samenleggen van de relevante informatie van onder meer welzijns- , onderwijs- ,

politie en lokale partners. Dit maakt een afgestemde, geïntegreerde aanpak mogelijk waarbij zowel het voorkomen van nieuwe feiten als het welzijn van de minderjarige centraal staan.

- De **in- en uitstroom van de gemeenschapsinstellingen** brengen we helder in kaart zodat er snel kan ingespeeld worden op eventuele capaciteitsproblemen. We waken over de uitrol van de renovatie en uitbreiding en sturen bij waar nodig. Het Vlaams detentiecentrum in Tongeren sluit deze regeerperiode definitief de deuren.
- Bijzondere aandacht gaat uit naar de overgang van minderjarigheid naar **meerderjarigheid** zodat een adequate opvolging van de jongvolwassene gewaarborgd blijft.

#### *Het strategische plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden*

- Het eerste strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden in uitvoering van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden loopt tot 2020. De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving zal de opmaak en de opvolging van het nieuwe strategisch plan voor zijn rekening nemen. De beleidscoördinatoren voor de uitvoering van het strategisch plan spelen hier een belangrijke rol.
- De doelstellingen van het strategisch plan moeten duidelijker responsabilisering, re-integratie en beperking van recidive beogen door op alle levensdomeinen (opleiding, onderwijs, welzijn, GGZ, wonen, werk, ...) te focussen. Dit vraagt een inzet van alle vakministers. De vakministers zorgen ervoor dat bij de start van de strafuitvoering hiervoor een aanbod beschikbaar is.
- Bijzondere aandacht in het strategisch plan gaat ook naar responsabilisering en beperking van recidive voor o.a. volgende fenomenen en doelgroepen: intra-familiaal geweld, seksueel geweld, radicalisering, geestelijke gezondheidszorg, inclusief verslavingszorg, en veelplegers.
- Er gaat tevens voldoende aandacht naar een aangepast aanbod voor geïnterneerden ongeacht waar ze verblijven en onder welk statuut (geplaatst, vrij op proef of na definitieve invrijheidsstelling).
- Om een breuk in het traject van de gedetineerde of geïnterneerde die in vrijheid wordt gesteld te vermijden, garanderen we een betere overgang tussen 'binnen' en 'buiten'. De trajectbegeleiding tijdens detentie en internering en de begeleiding door de justitiehuisen en lokale besturen na de detentie moeten nauwer aansluiten. Ook tijdens de detentie worden de lokale besturen op tijd betrokken in het licht van een eventuele (vervroegde) invrijheidsstelling.
- Gezien het grote aandeel van gedetineerden met geestelijke gezondheidsproblemen, inclusief verslaving, moet er zowel tijdens als na de detentie een aangepast aanbod zijn. Daarvoor zal de Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving samen met

de Vlaamse vakminister in overleg treden met de bevoegde federale minister voor de penitentiaire gezondheidszorg.

*Wat betreft (justitiehuizen) en het Vlaams Centrum Elektronisch toezicht:*

- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving ontwikkelt voor de **justitiehuizen** een **evidence based beleid** op basis van rapportering en monitoring van onder meer parameters zoals effectiviteit van de interventie, de actie of de werkstraf en recidivevermindering. Hiertoe wordt samengewerkt met de federale overheid die zorgt voor de ter beschikkingstelling van de relevante cijfers. We werken tevens zoveel mogelijk via data deling en het 'only once' principe waarbij we streven naar één authentieke bron.
- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving voert het decreet Justitiehuizen uit en zorgt voor de afgesproken schaalvergroting van de justitiehuizen op basis van de gerechtelijke arrondissementen. In het arrondissement Halle-Vilvoorde komt de volwaardige dienstverlening van een justitiehuis. Met lokale antennes van justitiehuizen zorgen we voor een lokale verankering.
- We betrekken lokale besturen bij de werking van de justitiehuizen. Lokale besturen oefenen immers cruciale bevoegdheden uit die re-integratie van de justitiabele bevorderen, zoals politieel toezicht, activering, maatschappelijke integratie en woonbeleid.
- In overleg met de bevoegde vakministers, de federale overheid en de magistratuur onderzoeken we hoe justitie-assistenten op een gestructureerde manier op de zittingen van rechtbanken voor een snelle indicatiestelling, doorverwijzing en opvolging kunnen zorgen.
- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving bouwt samen met de vakministers, en waar relevant, lokale besturen, sectoroverschrijdende netwerken uit op het kruispunt van justitie, politie, welzijn en zorg die de ketenaanpak en de geïntegreerde omkadering voor daders voorziet.
- Eén van de aanbevelingen van de Parlementaire Onderzoekscommissie aanslagen had betrekking op de verbetering van de informatiedoorstroming inzake de naleving van voorwaarden opgelegd aan personen die in het kader van een strafonderzoek of strafuitvoering in vrijheid worden gesteld. Het gaat hierbij inzonderheid om parket, onderzoeksrechter, gevangenis, politie, en de justitiehuizen. We werken het bestaand IT-kader verder uit zodat de correcte gegevensuitwisseling met de verschillende partners geoptimaliseerd wordt. Daarbij moet er aandacht gaan naar informatiedoorstroming naar de lokale besturen.
- In dit kader wordt ook bijzondere aandacht verleend aan het **elektronisch toezicht**. Het VCET neemt zonder verwijl contact op met politie, parket en/of andere betrokken

actoren als blijkt dat een verdachte of een veroordeelde de voorwaarde van het elektronisch toezicht niet naleeft en bijv. de opgelegde perimeter schendt. Ook de nauwe coördinatie met de strafuitvoeringsrechtbanken en met de justitie-assistenten is een aandachtspunt. Met de federale minister van justitie wordt bekeken of mensen onder elektronisch toezicht ook de nodige begeleiding en behandeling kunnen volgen zodat het niet enkel een controlerende maar ook een maatregel is die inzet op re-integratie en recidive beperking.

- We zorgen dat er steeds voldoende enkelbanden zijn om aan de vraag te voldoen. De in 2015 gelanceerde gezamenlijke overheidsopdracht tussen de gemeenschappen met het oog op de aankoop van een nieuw systeem van elektronisch toezicht heeft nog geen resultaat opgeleverd. We zetten dringende stappen opdat deze overheidsopdracht zo snel mogelijk resulteert in de ingebruikname van nieuw en modern materieel.
- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving herneemt het gesprek met de federale overheid om de federale middelen voor alternatieve gerechtelijke maatregelen (globaal plan) over te hevelen naar het Vlaams Fonds voor Alternatieve Gerechtelijke Maatregelen. Met deze middelen worden het aanbod van alternatieve gerechtelijke maatregelen gefinancierd in partnerschap met lokale overheden en de bevoegde vakministers.

#### *Juridische eerstelijnsbijstand*

- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving evalueert en optimaliseert de uitvoering van het decreet m.b.t. de juridische eerstelijnsbijstand.

#### *Opvolging en rapportering mensenrechtenverdragen*

De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving neemt de coördinatie op zich voor het Vlaams niveau wat betreft de opvolging en rapportering van mensenrechtenverdragen.

#### *Coördinatie van het Strafrechtelijk- en Veiligheidsbeleid binnen de Vlaamse bevoegdheden*

- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving neemt deel aan de vergaderingen van het College van Procureurs-Generaal met de deelstaten en coördineert de Vlaamse aanwezigheid in de expertisenetwerken.
- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving monitort de **uitvoering van de richtlijnen ten aanzien van het parket opgenomen in de COL 04/2019** – “gemeenschappelijke omzendbrief van de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal met deelname van de Vlaams minister-president bevoegd inzake justitie - Strafrechtelijke prioriteiten Vlaanderen”. We dringen bij de federale overheid hiertoe aan op beschikbaar cijfermateriaal.
- De minister coördineert de Vlaamse bijdrage aan de nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid en de (federale actieplannen die hiertoe bijdragen). Hierbij dringt de minister aan op een aantal belangrijke fenomenen en doelgroepen, zoals veelplegers, seksueel geweld,... Bijzondere aandacht wordt besteed aan het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd geweld en aan de uitvoering van de resolutie van het Vlaams Parlement van 4 juli 2018. De minister bevoegd voor Welzijn bouwt een laagdrempelig aanbod uit voor slachtoffers van seksueel geweld. We kiezen voor een integrale aanpak die vertrekt vanuit de noden van het slachtoffer in elke fase. De acties worden nauw afgestemd met de federale inspanningen, opdat ze de veiligheidsketen mee sluiten. Ook voor daders van seksueel geweld wordt er, samen met de bevoegde vakminister, prioritair in voldoende aanbod voorzien.
- De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving neemt verder het voortouw in de uitbouw van de ketenaanpak intra-familiaal geweld en de ontwikkeling van Family Justice Centers als netwerkorganisatie. We erkennen hierin uitdrukkelijk de rol die lokale overheden opnemen.

## **2. Dankzij een krachtdadige en gestroomlijnde bestuurlijke handhaving**

### *Bestuurlijke bestrijding van georganiseerde en ondermijnende misdaad*

Vlaanderen neemt, binnen de contouren van de Vlaamse bevoegdheden, zijn rol op in de bestuurlijke bestrijding van georganiseerde en ondermijnende misdaad. We willen vermijden dat de Vlaamse overheid en lokale overheden ongewild georganiseerde en ondermijnende criminele activiteiten en personen zouden faciliteren.

- We creëren een decretaal kader voor de weigering, schorsing of intrekking van (omgevings-)vergunningen, subsidies, concessies en overheidsopdrachten, indien

blijkt dat een burger of onderneming crimineel is, of er een ernstige risico bestaat op georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Dit gebeurt aan de hand van een **integriteitsonderzoek**. We willen een geëngageerde en betrouwbare partner zijn van lokale overheden, andere deelstaten, de federale overheid en internationale partners in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Hiervoor sluiten we de nodige samenwerkingsakkoorden. We zullen actief pleiten voor een **kader inzake gegevensuitwisseling tussen overheden**, zodat alle overheden hun handhavingsbevoegdheden ten volle kunnen benutten.

#### *Zorgvuldige implementatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving en een stroomlijning van de bestuurlijke handhaving*

- Het in 2019 goedgekeurde Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving evalueren we op korte termijn en we onderzoeken hoe we dit verder kunnen stroomlijnen binnen zo veel mogelijk beleidsdomeinen. Na die evaluatie maken we een tweede **decreet inzake bestuurlijke maatregelen**, die gericht zijn op herstel van de oorspronkelijke toestand.
- We zetten in op het gebruik van de nieuwste technologieën, zoals datamining, om gerichte controles te doen, waarbij meer dan vandaag de focus ligt op georganiseerde en ondermijnende misdaad, en de prioriteiten bepaald in het handhavingsbeleid .
- Om na te gaan of het samenvoegen van bestaande inspecties die in essentie repressief optreden, tot de beoogde gestroomlijnde aanpak leidt, starten we een proefproject op. In dit proefproject voegen we een beperkt aantal inspecties die vergelijkbare opdrachten hebben, samen en evalueren we de resultaten halfjaarlijks.
- Het eerste doel van de handhaving is de naleving van de regelgeving bevorderen, zodat de naleving toeneemt zonder te moeten sanctioneren. We werken daarom verder aan een oplossingsgerichte cultuur bij de Vlaamse inspectiediensten. We gaan in overleg met de betrokken actoren als het kan, en bestraffen indien nodig.
- Het bestuurlijk sanctieregister wordt uitgerold als een **Kruispuntbank Handhaving** waar de relevante actoren inzake bestuurlijke politie toegang toe hebben met inachtneming van de wetgeving inzake gegevensbescherming.

#### *Ondersteuning van de lokale besturen*

De Vlaamse overheid zal hierbij ook uitdrukkelijk aandacht hebben voor de impact van regelgeving op de handhavingsbevoegdheden en -capaciteiten van lokale besturen.

- Omdat de steden en gemeenten steeds meer taken toegewezen krijgen voor de handhaving van decreten, zal de Vlaamse regering de opbrengsten van de door de lokale besturen uitgevoerde handhaving van Vlaamse regels rechtstreeks bij de lokale besturen laten terechtkomen.

### 3. Dankzij een gecoördineerde uitwisseling van gegevens

De strijd tegen gewelddadige radicalisering en extremisme heeft aangetoond dat ook de Vlaamse overheid, en al haar diensten en voorzieningen, gebaat zijn bij een vlotte informatie-uitwisseling met de federale inlichtingen- en veiligheidsdiensten, maar ook bijvoorbeeld met de lokale overheden. Informatie-uitwisseling tussen de verschillende niveaus is evenwel ook nodig in een ruimere context dan gewelddadige radicalisering en extremisme.

- We creëren een decretaal kader zodat medewerkers van **Vlaamse diensten en voorzieningen kunnen deelnemen aan een LIVC-R** zonder dat ze daarbij hun eventuele beroepsgeheim schenden.
- Om de informatiepositie van de Vlaamse overheid te versterken, wordt een **verbindingsofficier met veiligheidsmachtiging** geïnstalleerd, die de informatie-uitwisseling tussen federale inlichtingen- en veiligheidsdiensten en diensten en voorzieningen van de Vlaamse overheid coördineert. Dit betekent dat de reeds bestaande informatiestromen blijven bestaan, maar dat de verbindingsofficier ook in kennis wordt gesteld van deze informatie zodat die een globaal beeld kan vormen.

### 4. Verder professionaliseren van de Vlaamse bestuursrechtspraak

*Optimalisering van de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges*

- De Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges wordt verder geprofessionaliseerd tot **één Vlaamse Bestuursraad**. We integreren de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen in de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges, onder de voorwaarde dat dit efficiënt kan gebeuren en dezelfde kwaliteit en rechtszekerheid, kan gegarandeerd worden.
- We zorgen ervoor dat de procedures bij de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges binnen afzienbare tijd **volledig digitaal** kunnen worden gevoerd.

*Sneller investeren mogelijk maken: inspelen op de noden van een gunstig investeringsklimaat*

Administratieve procedures zorgen te vaak voor grote vertragingen in maatschappelijke relevante projecten en/of zijn een potentiële rem op de creatie van een gunstig investeringsklimaat. Er is nood aan een optimalisering van de bestuursrechtspraak van de Raad van State en de Vlaamse Raad voor Vergunningsbetwistingen, zodat investeringsprojecten sneller en gemakkelijker kunnen worden gerealiseerd.

- Bij complexe maatschappelijke investeringsprojecten zetten we, samen met de initiatiefnemers, maximaal in op het creëren van een maatschappelijk draagvlak. We zetten daarom in op het betrekken van de verschillende actoren in een zo vroeg mogelijk stadium en op transparante communicatie met de nodige inspraakmogelijkheden gedurende het proces of traject.
- Wanneer dat niet lukt, blijven we ernaar streven om zo veel mogelijk betwistingen inzake het Vlaams Omgevingsrecht door de Vlaamse bestuursrechtspraak te laten behandelen. We onderzoeken daarom of we de Raad voor Vergunningsbetwistingen ook bevoegd kunnen maken voor de **beroepen tegen ruimtelijke uitvoeringsplannen** en complexe projecten.
- Bij complexe maatschappelijke investeringsprojecten doen we een beroep op **bemiddelaars** wanneer nodig.
- We versterken de beginselen van behoorlijk burgerschap. Zo moeten beroepsmogelijkheden open staan voor alle burgers en verenigingen, maar mag van die burgers en verenigingen verwacht worden dat zij actief participeren in de loop van het proces en hun opmerkingen, bezwaren en aanbevelingen in een nuttige fase inbrengen. Wanneer die mogelijkheden niet benut worden, onderzoeken we welke gevolgen we hieraan kunnen verbinden.
- De Raad voor Vergunningsbetwistingen trekt volop de kaart van de geschillenbeslechting binnen een redelijke termijn, om zo de bestuursrechtspraak af

te stemmen op de noden van een gunstig investeringsklimaat. De Raad zal steeds de verschillende belangen in de schaal leggen in haar uitspraken. We onderzoeken hoe we de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen kunnen verbeteren door onder meer de afschaffing van het gewoon kortgeding, de invoering van een relativiteitseis, de verbetering van de bestuurlijke lus en de erkenning van de vergunninghouder als volledig volwaardige partij in de procedure. We onderzoeken ook hoe we de substitutiebevoegdheid verder kunnen uitbreiden, zonder dat de rechter zich volledig in de plaats kan stellen van het bestuur. We bekijken de vereisten voor een geïntegreerd beroep wanneer er door de adviesverlenende instanties een geïntegreerd advies is afgeleverd. We onderzoeken hoe we kennelijk en onredelijk misbruik van beroep verder kunnen beteugelen en hoe we de bestuursrechter alle middelen van een beroep kunnen laten beantwoorden.

- We schrijven in de regelgeving de mogelijkheid in om bij **uitspraken door de Raad van State en de Raad voor Vergunningsbetwistingen over complexe projecten**, RUPs, investeringsprojecten, ook voorwaarden te stellen zodat een project door kan gaan met aanvaardbare oplossingen.
- Zolang de Raad van State bevoegd blijft voor betwistingen inzake complexe projecten, **beperken we decretaal de uitspraaktermijnen bij de Raad van State voor complexe projecten tot een jaar** (op basis van onze impliciete bevoegdheden).
- Van zodra de resultaten van de studie “grensoverschrijdende samenwerking bij grensoverschrijdende investeringsprojecten” gekend zijn, werken we aan een eenvormige beroepsprocedure in geval van grensoverschrijdende investeringsprojecten.